

Galesia

Anututä iniken bänep ironi terakgän nimagut täyak unitäño manbiñam

1 ¹ Näk aposoro Pol, äma kubätä aposoro piä ño takta iwoyänpän nämo nepmanpän yäpmän äbut. Nämo, näk piä man ño Jesu Kristokät Anutu Nan, Kristo kumbani-ken nanik wädäj tädotkuko u keriken nanikpän yäput. ² Eruk näk ba notnaye näkkät itkamän ñonitä bänep oretoret man kudän täñpän pena yäpmän äbot täñpani ämawebe äbori äbori Galesia komeken nanik inta äretak. ³^b Anutu Nankät Ekäninin Jesu Kristo täño orakoraki ba bänep pidämtä intä terak tokñek päton. ⁴^c Kristo uwä nintäño momita yänpän kowata Anutu Nanin täño mani buramiñpän gupi iniñ kireñkuk. Ude täñkuko uwä nin kome ñonitäño topmäk-topmäk waki uken nanikpän nimagutkuk. ⁵ Unita Anutu wäpi tärek-täreki nämo, iniñoret täkäna! U bureni.

Manbiñam bureni-inik u kubägän

⁶ In täño manbiñam ñode nadänkañ kikñutpän-nadäwätäk pähap umuri kubä täñkut! In imata Anutu, Kristo täño orakoraki terak inita biñam tämaguranipän bäräñeñ-tagän mäde ut imikañ? Ba imata manbiñam kubä iwarän täkañ? ⁷^d Nadäkañ? Manbiñam bureni kudupi kubä nämo itak. Nämoinik. Upänkañ äma ätutä intäño nadäkinikjin täñkuräk takta Kristo täño manbiñam bureni u yäpmän äyänutpän goret käda yänpän-täwoñäreki tak täkañ. ⁸^e Unita ñode täwera ket nadäwut; Ninin-tägän ba añero kubä kunum gänañ naniktä manbiñam kudupi kubä, nintä bian nämo täwetpän täwoñärewani udewani kubä yänahäweko uwä geñi

^a 1:1 Gal 1:11-12 ^b 1:3 Rom 1:7; Plp 1:2 ^c 1:4 Gal 2:20, 1Ti 2:6; Tai 2:14, 1Jo 5:19

^d 1:7 Apos 15:1,24 ^e 1:8 1Ko 16:22

wakita biŋam kaŋ tãŋpãn! ⁹Eruk, man ugãnpãŋ àneŋi ŋode tãwetgãn tãŋpa; Àma kubätä manbiŋam kudupi kubä intä manbiŋam bian nadãŋpãŋ iyap tãwani u udewani-gãnpãŋ nãmo yãŋahãŋpãŋ tãwereko uwä äma udewaniwä geŋi wakita biŋam tãŋpek.

^{10f} Tãŋpãkaŋ ude yãyat unita in jide nadãkaŋ? Man ude yãyat uwä ämatä nãka nadãwä tãgawãpãŋ wãpna yãpmãŋ akukta yãyat ba Anututä nadãwãn tãgakta yãyat? Bian tãk tãŋkuro ude ämatä nabãŋpãŋ wãpna biŋam oraŋ namut yãŋpãŋ tãk tãyat u tãŋpãwä eruk nãk Kristo tãŋo piã äma bureni nãmo!

Poltä aposoro wãp yãpuko unitãŋo manbiŋam

^{11g} Tãŋpãkaŋ notnaye ŋode tãwera nadãwut; Manbiŋam yãŋahãk tãyat uwä ämatä nãmo pewä ahãwani. ^{12h} Manbiŋam u äma kubä meni-ken nãmo yãput, ba äma kubätä nãmo nãwetpãŋ nãwoŋãreŋkuk. Nãmo, Jesu Kristo ini-tãgãn manbiŋam unitãŋo mebãri nãwoŋãreŋkuk.

¹³ⁱ Tãŋpãkaŋ in bian nãkŋo manbiŋam uku nadãŋkuŋ. Nadãŋkuŋo uwä ŋode; Juda tãŋo bagata nadãkinik tãŋpãŋ iwarãn tãŋkaŋ Anutu tãŋo kudupi ämawebe äbot mãyap tãŋpa waŋkuŋ. U kudup paorut yãŋpãŋ butewaki-kät nãmo, peŋ awãhuttãŋ kuŋat tãŋkuronik. ^{14j} Tãŋkaŋ gubaŋi-ken nãk äbeknaye oranaye tãŋo kãdet biani kudup u nadãwa-tãrewãpãŋ Juda äma bureni itta bãnepna kãdãp ijiwãnpãŋ nãkã jukun-jukun kehãrom tãŋpãŋ iwarãn tãŋkut. Tãŋpãkaŋ ude tãŋkuro unitãwä Juda nanik äma gubaŋi ätu nãkŋakät bok tãgawani uwä nãkã yãrepmi moreŋkut.

^{15k} Upãŋkaŋ meŋtä nãk nãmo bãyaŋirãn Anututä nãk bian iwoyãŋkuk. Tãŋkaŋ kadãni ini nadãŋkuk-ken iniken orakoraki terak piã äma ude itta yãŋpãŋ nãmagutkuk. ^{16l} Eruk kadãni ini nadãŋkuk-ken uwä nãkã guŋ äbotken pãŋku Jesu tãŋo Manbiŋam Tãga u yãŋahãkta Nanaki kwawak nãwoŋãreŋkuk. Tãŋpãkaŋ nãk jukuman nãwerut yãŋkaŋ ämaken nãmo yãŋapiŋtãŋ kuŋatkut. ¹⁷Ba aposoro intãjukun ahãwani unita yabãwayãŋ Jerusalem nãmo kuŋkut. Nãmo, Arebia komeken pengãn kuŋkuro uken kadãni kãroŋi ittãŋgãn àneŋi äyãŋutpeŋ Damaskus komeken kuŋkut. ^{18m} Eruk obaŋ yarãkubã tãreŋirãn Pitakät man yãŋpãŋ-nadãkta Jerusalem kuŋkut. Pãŋku kepma 15 ude u itkut. ¹⁹ⁿ Tãŋpãkaŋ kadãni uken uwä aposoro ätuwä nãmo yabãŋkut. Jems, Ekãni tãŋo nãgãt morãk ugãnpãŋ kaŋkut.

²⁰Notnaye, manbiŋam kudãn tãŋ tamitat ŋowã jopman nãmo yãyat. Anutu iŋamiken bureni-inik tãwetat. ^{21o} Tãŋpãkaŋ Jerusalem u ira

^f 1:10 1Te 2:4 ^g 1:11 Mat 16:17 ^h 1:12 Gal 1:1 ⁱ 1:13 Apos 8:3 ^j 1:14 Apos 22:3

^k 1:15 Ais 49:1; Jer 1:5; Rom 1:1 ^l 1:16 Apos 9:3-6; Gal 2:7 ^m 1:18 Jon 1:42; Apos 9:26

ⁿ 1:19 Mat 13:55 ^o 1:21 Apos 9:30

tärenjirän mädenikenä Siria, Silisia kome, yotpärare kubäkubä gänaŋ uken kuŋatkut. ²²Upänkaŋ Judia komeken Kristo täŋo ämawebe äbot itkuŋo u näk inŋamna nämo nabänkuŋ. ²³Äma ätutä näka ŋode yäk tänjirä nadäk täŋkuŋ; Äma bian ninta iwan täŋpänj nidäpmäk täŋkuko, ba manbiŋam bureni unita nadäkinik täŋpanita bian täŋpawak täŋ yämiŋkuko upänkaŋ apiŋo manbiŋam upänj yänjahäntän kuŋatak yäk. ²⁴Tänkaŋ Anututä kädet jide jide näwoŋärenkuko unitäŋo biŋam nadänkaŋ wäpi biŋam iniŋ oretkuŋ.

Aposoro ätutä Pol not täŋ imiŋkuŋ

2 ^{1p} Eruk, Siria Silisia kome käda kuŋarira obaŋ 14 ude tärenkuk. Eruk mädeniken Banabas-kät nektä Taitus imagutdakaŋ Jerusalem äneŋi kuŋkumäj. ²Anututä ini u kukta yänpänj peŋ näwetkuko unita kuŋkut. Jerusalem kuŋpäŋä piä täŋkuro ba täŋpayänj täyat unitä jopi täŋpeko ude nadänpänj äbot täŋpani täŋo äma ekäni ekäni ukätgän käbeyä täŋkumäj. Käbeyä täŋpänj Manbiŋam Täga guŋ äbotken yänjahäntän kuŋat täŋkuro unita yäwetkut. ^{3q} Täŋpakaŋ notnapak Taitus, näkkät itkumäko u Grik, guŋ äbotken nanik upänkaŋ gupi moräk madäkta aposoro uwä nämo peŋ niwetkuŋ. ^{4r} Nämo, upänkaŋ äma ätu gupi-tägän not täŋpänj bämopnin-ken äbä itkuŋ. Äma uwä nin Kristo terak бага man täŋo komi piä mäde ut imiŋkumäŋo unitäŋo mebäri nibänpänj nadäkta bämopnin-ken äbä itkuŋ. Äma unitäwä Taitus gupi moräk madänaŋi yän yäk täŋkuŋ. Ude yäk täŋkuŋo uwä nin yännikŋat-pewä бага man täŋo watä piä äma ude äneŋi irut yänkaŋ yäk täŋkuŋ. ⁵Upänkaŋ man udewanitä Manbiŋam Täga täŋo kädet bureni täŋpawak täkaŋ. Unita Galesia ämawebe notnaye inken ude ahäwek yänpänj nin Taitus täŋo gupi moräk madäkta yänkuŋo u nämoinik nadän yämiŋkumäj.

^{6s} Eruk, äbot täŋpani täŋo äma ekäni ekäni wäpi biŋam ikek käbeyä bok täŋkumäŋo unitä manbiŋam näkä yänjahäk täyat uniterak man kodaki kubä nämo yäpurärätkuŋ. Täŋpakaŋ äma uwä wäp biŋam ikek yän yäyat upänkaŋ wäp biŋam ikek ba wäp biŋam ikek nämo, unita nadänjira inigän inigän nämo täk täyak. Imata, Anututä wäp biŋamta yänpänj äma nämo yäpmänj danik täyak. ^{7-9t u} Täŋpakaŋ äma ekäni ekäni Pita, Jems, Jon uwä man kodaki kubä nämo näwetkuŋ. Nämo, u nektä piä täŋkumäko u kaŋpänj nadänpänj notniye bureni-inik yän nadänkuŋ. Ude nadänpänj Banabas-kät nek ketnek wädänkaŋ piänin kubägän yän nadänkaŋ not täŋ nimiŋkuŋ. Uwä ŋode nabänpänj-nadänkuŋ; Anututä iron täŋ namiŋpänj näkä Manbiŋam Täga guŋ äbotken yänjahäkta piä

^p 2:1 Apos 15:2 ^q 2:3 Apos 16:3 ^r 2:4 Gal 1:7; Gal 5:1,13 ^s 2:6 Apos 10:34

^t 2:7 Apos 22:21 ^u 2:9 Jon 1:42

man namiŋpāŋ peŋ nāwetkuk, Pitatā Juda ābotken manbiŋam yāŋjahākta piā man imiŋpāŋ peŋ iwetkuko udegān. Pitatā Anutu tāŋo kehāromi terak Juda ābotken aposoro piā tāk tāŋkuk. Tāŋpākaŋ nāk udegān, Anututā guŋ ābotken aposoro piā tākta kehāromi namiŋkuk. Eruk, ude nabāŋpāŋ-nadāŋkaŋ Pita, Jems, Jon, ābot tāŋpani tāŋo intājukun āma ude itta yāŋ yāmani unitā nadāŋ nimiŋpāŋ ŋode niwetkuŋ; Inā guŋ ābotken piā tāga tāŋirā ninā Juda ābotken piā api tāk tāne yāŋ niwetkuŋ. ¹⁰ Tāŋpākaŋ man kubā ŋode niwetgān tāŋkuŋ; In kuŋkaŋ piā tānayāŋ tākaŋ-ken u itpāŋ āma jāwāri ninken itkaŋ unita nāmo guŋ taŋpāŋ tāŋkentāk ātu kaŋ pewā ābāk tāŋput yāŋ niwetkuŋ. Ude tākta niwetkuŋo nadāk tawaŋ uku bian nadāŋpāŋ pidām taŋkut.

Poltā Pita ibeŋkuk

¹¹ Eruk Pita tāŋo manbiŋam ŋode tāwerayāŋ; Nin Antiok iritna Pita ābuk. Ābānā kudān waki kubā tāŋkuko unita yāŋpāŋ iŋami-kengān iwet ahāŋpāŋ kaŋ-yāŋkut. ¹² Kudān waki u ŋode tāŋkuk; Pitatā Antiok pengān ābukken ugān guŋ ābot nadākinik tāŋpani-kāt itpāŋ ketem bok nak tāŋkuŋ. Ude tāk tāŋkukopāŋ kadāni Jemstā Juda ābotken nanik āma ātu yāniŋ kireŋpewān ābuŋo ugānā Pitatā guŋ ābotken nanikkāt ketem bok nak tāŋkuŋo u yabāŋ umuntaŋ pāŋku inigān itkuk. U imata, āma Jemstā yāniŋ kireŋpewān ābuŋo uwā ŋode nadāwani; Guŋ ābotken nanik Jesuta nadākinik tāŋpani u kudup gupi morāk madānaŋi yāŋ nadāk tāŋkuŋo unita Pitatā umuntaŋpāŋ tāŋyākŋarani kudān ude tāŋkuk. ¹³ Ude tāŋirān Juda noriye ātu bok itkuŋo u imaka, tāŋyākŋarani kudān u udegān tāŋkuŋ. Ude tāŋirā nadāk kādet unitā Banabas imaka imagutkuk. ¹⁴ Eruk, ude tāŋkuŋo u Manbiŋam Tāga tāŋo kudāni bureni u nāmo iwarirā yabāŋpāŋ nākā Pitapāŋ noriye iŋamiken ŋode iwetkut; Wa! Gāk Juda ābotken nanik kubā upāŋkaŋ Juda tāŋo бага mebāri mebāri nāmo iwatpāŋ guŋ ābot tāŋo tāktāki iwatpāŋ bok tāga itkuŋ. Eruk, ude tāŋ itkunopāŋ imata apiŋo guŋ ābotken nanik notkaye unita Juda tāŋo бага man u iwarāntākta yāwoŋārewen?

¹⁵ Bureni, nin uwā Juda ābotken ahāwani, guŋ ābot momi tāŋpani yāŋ yāwerani uken ahāwani nāmo. ¹⁶ Upāŋkaŋ ŋode bureni nadākamāŋ; Moses tāŋo бага man iwarān tāwani unita yāŋpāŋ Anututā āma kubāta siwoŋi āma yāŋ nāmo yāŋtāreŋ imek. Nāmoinik. Āma Jesu Kristota nadākinik tāŋpeko unita uyaku Anututā siwoŋi āma yāŋ yāŋtāreŋ imek. Unita ābot tāŋpani nin imaka, Juda ābotken nanik upāŋkaŋ Anututā siwoŋi āma yāŋ yāŋtāreŋ nimikta Kristo Jesuta nadākinik tāŋkumāŋ. Baga man iwat-iwat kādet uterak nāmo. U imata, бага man iwarān tāwani yāŋpāŋ Anututā āma kubā siwoŋi āma yāŋ nāmo iwerek.

^v 2:10 Apos 11:29-30 ^w 2:12 Apos 11:3 ^x 2:16 Apos 15:10-11; Rom 3:20-28; Rom 4:5, 11:6; Gal 3:11

¹⁷Tānpākaŋ nin Juda āma upāŋkaŋ Anututā siwoŋi āma yāŋ yāntāreŋ nimikta Jesu Kristota nadākinik tāŋkumāŋo unitā kwawak ŋode niwoŋāretak; Nin imaka, momi āma, guŋ ābotken nanik udewanigān. Ude unita ŋode yāŋitna tāgawek? Kristotā momi kādet taŋi ahākta piāni tāk tāyak. Ude tāga nāmo yāne! Nāmoinik! ¹⁸Upāŋkaŋ ŋode tāŋpero uyaku momi āma bureni-inik tāŋpet; Baga man iwāt-iwāt kādet māde ut imiŋkuro u āyāŋutpāŋ āneŋi iwarān tāwero uyaku. ¹⁹^v Nāk ŋode nadāŋ dākŋeŋkut; Baga mantā tāŋkentāŋ namiŋirān uterak Anututā siwoŋi āma yāŋ tāga nāmo nāwereco unita apiŋo nāk бага man iwāt-iwāt kādet kādatawā āma kumbani ude itat. Uwā бага mantā ini nutkuk bumik. Bureni, nāk Anututa biŋam itpeŋ kuŋatta бага man iwāt-iwāt kādet māde ut imiŋkuro u. ²⁰^z Nāk Kristo-kāt pāya kwakāp terak bok kumbumāko unita irit mebāri kubā yāput. Unita apiŋo bian itkuro ude nāmo itat. Nāk nākŋaken kehāromi terakgān itat yāŋ nāmo yāwet. Nāmo, Kristotā bānepna-ken itak unitā nākŋo māhemna ude it namitak. Gupna nitek kuŋat tāyat upāŋkaŋ Kristo, nāka nadāŋ namikinik tāŋpāŋ nāk tāŋkentākta gupi iniŋ kireŋkuko unitagān nadākinik tāŋpāŋ kuŋat tāyat. ²¹Baga man terak itat yāŋ nāmo yāk tāyat. Nāmo, ude yāwero uwā Anutu tāŋo orakoraki u tāŋpewa imaka jopi ude tāŋpek. Mebāri ŋodeta yāyat; Baga man iwāt-iwāt kādetā tāŋpewān Anutu iŋamiken siwoŋi āma irero u tāŋpawā Kristo u jop nadāŋ kumbuk yāŋ nadāne.

Baga iwāt-iwāt ba nadākinikta man

3 ¹Butewaki pāhap! Galesia ābot tāŋpani, inā guŋ bureni-inik! In Jesu Kristo u pāya kwakāp terak kumbuko u kwawakinik tāwetpāŋ tāwoŋārewani upāŋkaŋ netātā jukuŋin yāpurān guŋ taŋirā man burenita māde ut imiŋkuŋ? ²Unita nāk imaka kubāgān ŋonita tāwet yabāŋjira nāwerut; Kudupi Munapik yāpuŋo uwā kādet jide terak yāpuŋ? Baga man iwāt-iwāt kādet terak yāpuŋ ba Manbiŋam Tāga u nadāŋpāŋ nadākinik tāktāk kādet terak yāpuŋ? ³In guŋ bureni tāŋo nadāk-nadāk pewā ahākaŋ ŋonita nadāwa inide kubā tākaŋ! Jide? Munapik tāŋo kehāromi terak yāput-peŋpāŋ Jesu iwarān tāŋkuŋopāŋ apiŋo imata kunum kaŋ-ahākta kādet biani tāŋo tāktāk terak tākaŋ? ⁴Jesuta yāŋpāŋ komi bārāpi ahāŋ tamiŋkuŋo unita nadāŋirā imaka jopi tāŋkuk? Wa! Ude tākaŋ unita nadāwātāk pāhap tāyat. ⁵Ba jide? Anutu Kudupi Munapik tamiŋpāŋ kudān kudupi bāmopjin-ken pewān ahāk tākaŋ u mebāri imata ude tāŋ tamik tāyak? U intā бага man iwarāntāk tākaŋ unita yāŋpāŋ, ba intā Manbiŋam Tāga nadāŋpāŋ nadākinik tāk tākaŋ unita yāŋpāŋ tāk tāyak?

⁶^a Unita yāŋpāŋ Anutu tāŋo man terak Abrahamta ŋode kudān tāwani; U Anutu tāŋo man nadāŋpāŋ nadākinik tāŋirān Anututā siwoŋi āma yāŋ

^v 2:19 Rom 7:6 ^z 2:20 Jon 13:1; Gal 1:4 ^a 3:6 Rom 4:3

yäntäreŋ imiŋkuk. ⁷Eruk, man unitä ŋode niwoŋäretak; Äma nadäkinik täk täkaŋ uwä Abraham täŋo nanakiye bureni. ⁸Imaka bureni u nämo ahäŋjirän Anutu täŋo mantä kwawa ŋode yäŋahäŋkuk; Jesuta nadäkinik täŋjirä uterak Anututä guŋ äbotta siwoŋi ämawebe yäŋ api yäntäreŋ yämek. Unita Anutu täŋo mantä Abrahamken Manbiŋam Täga ŋode yäŋkwawak taŋ imiŋkuk; Gäkä terak Anututä ämawebe kuduptagänta iron säkgämän api täŋ yämek yäk. ⁹Eruk Abrahamtä man unita nadäwän bureni täŋjirän Anututä iron säkgämän täŋ imiŋkuk. Ude täŋkuko unita ämawebe nadäkinik täk täkaŋ unita udegän täŋ yämik täyak.

¹⁰^b Täŋpakaŋ äma бага man iwat-iwat kädet terak yengämä pek täkaŋ uwä Anutu täŋo kokwawak yäpmäkta biŋam itkaŋ. Unitawä ŋode kudän täwani; Äma бага man kudän täwani u kudup nämo buramik täkaŋ uwä Anutu täŋo kokwawak yäpmäkta biŋam itkaŋ. ¹¹^c Man uwä kwawak ŋode niwoŋäretak; Baga mantä täŋkentän imiŋjirän äma kubätä Anutu iŋamiken siwoŋi täga nämo irek. Nämoinik! Uwä ŋode kudän täwani; Äma nadäkinik täŋjirä Anututä siwoŋi äma yäŋ yäntäreŋ yämik täyak u irit kehäromi yäpmäkta biŋam täk täkaŋ. ¹²^d Täŋ, бага man iwat-iwat ba nadäkinik täktäk u mebäri kubägän nämo. Nämoinik! Äma бага man terak it täkaŋ uwä бага man kudup säkgämän buramineŋo uyaku irit kehäromi yäpmäkta biŋam täneŋ.

¹³^e Nadäkaŋ? Baga man iwat-iwat kädettä bäräpi pähap ŋode nimik täyak; U kudup nämo buraminero uwä Anutu täŋo kokwawak yäpmäkta biŋam täne. Ude tänero upäŋkaŋ Kristotä бага man täŋo bäräpi u nintä terak nanik ketäreŋkuk. U Anutu täŋo kokwawak nintä yäpnaŋipäŋ ninta yäŋpäŋ kotaŋkuk. Unitawä man kubä ŋode kudän täwani; Anutu täŋo kokwawakitä äma päya terak däpmäŋ-pewä wädäk täkaŋ uterak ärok täyak. ¹⁴Kristotä ude täŋkuko uwä mebäri ŋodeta täŋkuk; Bänep iron Anututä Abrahamta imikta yäŋkehärom taŋkuko uwä Kristo Jesu terak guŋ äbottä täga yäpneŋ. Ba ninta Kudupi Munapik nimikta yäŋkehärom taŋkuko u imaka, nadäkinik kädet terak nin täga yäpne.

Baga man ba Yäŋ-kehäromtak man

¹⁵Eruk notnaye man ŋo äma nininken täktäknin terak wohutpäŋ man wärani ŋode yäwayäŋ; Äma ätutä imaka kubä täkta yäŋpäŋ-nadäŋkaŋ bänep nadäk-nadäk kubägän peŋpäŋ yäŋkehärom täneŋ. Eruk ude täneŋopäŋ äma kubätä yäŋkehäromtak man topneŋo uterak kodaki kubä täga nämo yäpuräräreŋ ba bureni pewän ahäkta kädet täga nämo täŋpipiwek. Täŋpakaŋ Anutu täŋo yäŋkehäromtak man uwä udegän. ¹⁶^f Anutu täŋo man kudän täwani terak ŋode danik takamäŋ;

^b 3:10 Lo 27:26 ^c 3:11 Rom 1:17; Gal 2:16 ^d 3:12 Rom 10:5 ^e 3:13 Rom 8:3, 2Ko 5:21; Gal 4:5; Lo 21:23 ^f 3:16 Apos 7:5

Yän-kehäromtak man Anututä bian yänjkuko unitäño bureni uwä Abrahamkät nanakita biñam yäwani. Uwä nanakiye oraniye päke unita nämo yäyak. Nämo, u orani kubätagän yäyak. Tänpäkañ orani kubägän uwä wäpi Kristo u. ^{17^s} Eruk, man u mebäri ñodeta yäyat; Intäjukun Anututä Abraham terak iron säkgämän nimikta yänkehäromtak man yänjkuk. Eruk, obañ 430 ude tärenjirän mädeni käda бага man uwä ahänjkuk. Unita ñode nadäwut; Baga man mäden-inik ahänjkuko unitä yänkehäromtak man intäjukun ahänjkuko unitäño bureni pewä ahäkta kädet täga nämo tänpipiwek. Nämo inik! ^{18^h} Ironi u бага man iwät-iwät kädet terak täga yäpnero u tänpäwä, eruk yänkehäromtak man yänjkuko u imaka jopi kubä tänpök. Upänkañ Abrahamtä Anutu täño ironi u yänkehäromtak mani terak yäpuk, бага man terak nämo yäpuk.

^{19ⁱ} Eruk, бага man ima mebärita ahänjkuk? Uwä ñode; Anututä yänkehäromtak man Abrahamta yän imiñpäñä u mädeni käda waki täktäk täño mebäri kwawak pewän ahäkta yänpäñ бага man u pewän ahänkuñ. Tänpäñ бага man iwät-iwät kädet u kadäni käronji itta nämo nadänjkuk. Nämo, u it yäpmäj kuñtäyon Nanak bian ahäkta Abrahamta yänkehäromtak man yän imiñkuko unitä kwawak ahänjirän kañ paorän yän nadänjkuk. Ba ñodeta nadäwut; Baga man uwä imaka bureni-inik, kadäni käronji itta uyaku, Anututä Mosestä u ini keran imän. Upänkañ ude nämo täñkuk. Nämo, u añeroniyeta yämänkañ unitä päpä bämop äma, Moses u kerä terak peñkuñ. ²⁰ Tänpäkañ imaka bureni, Anutu täño yänkehäromtak man uwä añero terak ba bämop äma kubä terak nämo ahäj yämiñkuk. Nämo, Anutu kubägän unitä ini pewän ahänjkuk.

^{21^j} Eruk, ude unita ñode täga yäne? Baga man uwä yänkehäromtak man Anututä bian yänjkuko unitäño iwan? Nämo inik! Anututä ämawebe irit kehäromita biñam yepmakta бага man nämo pewän ahänkuñ. Nämo, бага man kubätä irit kodaki täga pewän ahäwän yäwänäku ämawebe бага man iwarani uwä Anutu iñamiken siwoñi iräm. ^{22^k} Upänkañ ude nämo. Anutu täño man ñode kudän täwani; Ämawebe kuduñtagän momita watä piä tänpäni. Eruk, man u bureni unita iron Anututä bian, ämawebe kämi Jesuta nadäkinik tänayän täkañ unita yämikta yänkehärom tañkuko u бага man iwätpäñ täga nämo yäpneñ. Nämo, iron uwä ämawebe nadäkinik täk täkañ unitägän täga yäpneñ. ^{23^l} Tänpäkañ Jesuta nadäkinik täktäk kädet nämo tumänjirän бага mantä nin topmäjpäñ nipmäj irirän it yäpmäj äbänjitna Kristota nadäkinik täktäk kädet kwawak ahänjkuk. ^{24^m} Unita бага man uwä watä piä ñode täñ nimikta yäwani; Nin Manbiñam Täga u nadäkinik täñjitna Anututä siwoñi ämawebe yänjtäreñ nimekta бага man unitä nimagut yäpmäj äbätängän

^s 3:17 Kis 12:40 ^h 3:18 Rom 4:14, 11:6 ⁱ 3:19 Rom 5:20; Apos 7:38 ^j 3:21 Rom 8:2-4

^k 3:22 Rom 3:9-19; Rom 11:32 ^l 3:23 Gal 4:3 ^m 3:24 Rom 10:4

Kristoken nipmanjuk. ²⁵Eruk apiņode nadäkinik täktäk kädet kwawak ahäj patkuko unita nin бага man täņo gämori-ken wari nämo itkamäj.

Anutu täņo nanakiye bureni

²⁶ ⁿ Nämo, in kudup Kristo Jesuta nadäkinik täk täkaņ uterak Anutu täņo nanakiye ahäjkuņo itkaņ. ²⁷ ^o Ume yäpmanpäj Kristokät kowat kwasikorän täņkuņo uwä inä Kristo ini, tek ude wädawä äronkuņ. ²⁸ ^p Unita inigän inigän, närepmirek gärepmirek paotkuk. Guņ äbotken nanik ba Juda äbotken nanik, piä watä äma ba ämata watä piä nämo täņpani, äma ba webe u inigän inigän nämo itkaņ. Nämo, in Kristo Jesu-kät kentänpäj kubägän-inik itkaņ. ²⁹ ^q Bureni-inik! In Kristo täņo tawaņken itkaņ u täņpawä, eruk Abraham täņo nanakiye bureni-inik täkaņ unita Anututä bian imaka Abrahamta yäņkehäromtaņ imiņkuko u bureni-inik api kaņ-ahäneņ.

4 ¹ Man yäyat u yäņkwawa takta man wärani kubä ŋode yäwa; Äma kubä täņo nanaki, nanitä kumäjirän nani täņo tuņumi u korekta yäwani. U kuduhtagän korewekta yäwani upäņkaņ nanak täpuri irirän nani kumbeko uwä nani täņo tuņum jop täga nämo yäpek. Nämo, nani täņo piä watä ämaniyetä itneņo udegän irek. ² U nanak täpuri irirän nanitä nanaki u kaņiwatta äma iniņ kirewani u gämori-kengän kuņarek. U gämori-kengän it yäpman kuņtäņgän kadäni nanitä bian peņ imani u ahäjirän täga yäpek. ³ ^r Eruk, nintä terak udegän pätak. Bian-inik bänepnintä nanak paki ude kuņatpäj kome täņo imaka jopi-jopi unita watä piä täk täņkumäņonik. ⁴ Täņpakaņ kadäni Anututä ini iwoyäņkuk-ken ukenä nanaki-inik u pewän äpuk. Pewän äpä komen webe kubätä bäyaņkuk. Bäyawänkaņ Juda äma, бага man iwarän täwani ude itkuk. ⁵ ^s Ude itkuko uwä ämawebe бага man iwarän täwani nin nimagutpäj nipmanpän Anutu täņo nanakiye bureni-inik itneta täņkuk.

⁶ ^t Eruk, nin unitäņo nanakiye bureni-inik itkamäj yäņ niwoņärekta Anututä Kudupi Munapiki bänepnin-ken peņ nimiņkuk. Peņ nimiņkuko itkaņ Munapik unitä täņpewän Anututa gäripi-inik nadänpäj Nan! Nan! yäņ iwet täkamäj. ⁷ ^u Kädet ude täk täkamäj unitä ŋode niwoņärek täyak; Nin piä watä äma jopi ude wari nämo itkamäj. Nämo inik! Anututä täņpewän iniken nanakiye bureni-inik ude itkamäj. Ude itkamäj unita imaka tägatäga Anututä nanakiyeta biņam peņ yämani u bureni-inik api korene.

ⁿ 3:26 Jon 1:12 ^o 3:27 Rom 6:3, 13:14 ^p 3:28 Rom 10:12, 1Ko 12:13 ^q 3:29 Rom 4:13
^r 4:3 Gal 3:23; Kol 2:20 ^s 4:5 Gal 3:13 ^t 4:6 Rom 8:15-16 ^u 4:7 Rom 8:17; Gal 3:29

Pol Galesia ämawebeta nadäwätäk täŋkuk

8^v Bian in Anutu täŋo mebärini nämo nadäŋpän unita imaka jopi u anutu yän yäwerani unita watä piä täŋ yämik täŋkuŋ. Upänkaŋ imaka uwä Anutu bureni nämo. 9Tän, apiŋo in Anututa nadäŋpän Anututa not täŋ imik täkaŋ. Etän goret yäyat. Bureni ŋode yäwa tägawek; Anutu in tabänpän nadänkaŋ not täŋ tamik täyak. Eruk ude unita imata kome täŋo imaka jopi-jopi, kehäromini nämo u äneŋi not täŋ yämiŋpän yämagutkaŋ? Unita watä piä äneŋi täŋ yämikta nadäŋpän ude täkaŋ ba? 10^w In Anututä nibäwän tägawut yänpän kadäni ŋodewanita бага penpän iwaräntäk täkaŋ; Kepma wäpi biŋam ikek, komepak kodaki ba obaŋ kodaki täŋo orekirit unita nadänirä ärowani inide kubä täk täkaŋ. 11Kädet ude täŋirä näkŋo piäna bämoŋjin-ken täŋkuro unitä jopi ude täŋpek yän yänkaŋ nadäwätäk täk täyat.

12Notnaye, näk täŋkentän tamikta in bumik äworeŋpän bämoŋjin-ken itkuro unita butewaki terak inken ŋode yänapitat; Nadäk näkä iŋitpen kuŋat täyat udegän nadäŋpän kaŋ kuŋarut. Bok itkumän-ken uken näka goret kubä nämo täŋ namiŋkuŋ. Nämo! 13^x ŋodeta juku piwut; Mämärem Manbiŋam Täga yänahänpän täwetkuro uwä näk käyäm mebäri kubätä nepmäŋit-pewän inken itpäŋ manbiŋam u täwetkut. 14Kadäni ugän gupna-ken wakiinik nadänkuro unitä inta bäräpi tamiŋkuk. Upänkaŋ in näka gaŋani nadäŋpän mäde nämo ut namiŋkuŋ. Nämo, Anutu täŋo aŋero kubä imagutneŋo ude bumik nämagutkuŋ. Ba Kristo Jesu ini imagutneŋo ude täŋ namiŋkuŋ. 15Unita jide? Kadäni uken oretoret pähap nadäŋpän imaka imaka pidämigän täŋ namik täŋkuŋopän oretoretjin u apiŋo de itak? Kadäni uken näk täŋkentän namikta gäripi pähap nadäŋpän injinken dapunjin dätpän näka naminayän bumik täŋkuŋ. 16^y Ude täŋkuŋopän apiŋo jide? Näkä man bureni täwet ahätat unitä täŋpewän näka iwan täŋ namiŋkaŋ ba?

17Notnaye, nadäkaŋ? Äma бага man kädet iwaräntäkta täwet täkaŋ uwä gup-tägän not taŋi täŋ tamik täkaŋ upänkaŋ bureni täŋkentän tamikta nadänkaŋ nämo yäk täkaŋ. Nämo, ude täŋpena Pol kakätänpen nintagän gäripi nadäŋpän niwarut yänkaŋ täk täkaŋ. 18Eruk, imaka täga kubäta gäripi nadäneŋo uyaku täga. Näk inkät irira ba inkät nämo irira udegän täneŋ. 19O nanaknaye bureni-inik, inta yänpän komi pähap, webetä nanak bäyanayän yänkaŋ nadäk täkaŋ ude äneŋi nadätat. Komi ude nadän yäpmän kuŋtäyiwa Kristo täŋo irit kuŋat-kuŋari ba täktäki unitä inken kaŋ tokneŋ parän. 20Inkät bok itne yän nadätat upänkaŋ butewaki, apiŋo inkät nämo itkamän. Bok itpäŋ yäwänä man kwini terak yäpä-siwontak man täga täwetet. Wära! Kädet jide upän iwatkaŋ api täŋkentän tamet yän nadänkaŋ inta nadäwätäk pähap täŋ itat!

^v 4:8 1Ko 8:4-6 ^w 4:10 Rom 14:5; Kol 2:16 ^x 4:13 1Ko 2:3 ^y 4:16 Amo 5:10

Haga kenta Sara terak man wārani yāwani

²¹Ai, in бага man tāño gāmori-ken kuṅatta gāripi nadāk tākaŋ u tāwet yabāñira mebāri nāwerut; Anutu tāño бага man kudān tāwanitā ṅode yāyak u nāmo nadākaŋ ba? ²²^z U ṅode yāyak; Abraham tāño nanaki yarā. Kubā uwā piā watā webe jopi wāpi Haga unitā bāyaŋkuk. Tāñpākaŋ kubāwā webeni bureni Sara unitā bāyaŋkuk. Sara uwā webe komi piā terak nāmo irani u wāp biŋam ikek. ²³^a Tāñpāŋ nanak watā piā webe unitā bāyaŋkuko u āmawebetā nanak bāyakta piāni tāk tākaŋ kādet uterak bāyaŋkuk. Tāñpākaŋ webe wāp biŋam ikektā bāyaŋkuko uwā Anutu tāño yāñkehāromtak man uterak ahāŋkuk. ²⁴^b Man unitāño kukṅini ṅode patak; Webe yarā uwā topmāk-topmāk man mebāri yarā tāño wārani ude itkamān. Topmāk-topmāk kubā Sainai pom terak ahāŋkuko unitāño wārani uwā Hagatā itak. Topmāk-topmāk unitā nanak pewān ahāk tākaŋ uwā piā watā āma jopigān. ²⁵Haga uwā Sainai pom Arebia komeken itak unitāño wārani kubā. Ba Jerusalem apiño itak unitāño wārani kubā. U imata, Jerusalem nanik āmawebe uwā man Sainai pom terak ahāŋkuko unita watā piā tāñpani, ba nanakiye imaka, udegān tāk tākaŋ. ²⁶^c Tāñpākaŋ Jerusalem mebāri kubā punin unu itak. Uwā Sara, webe wāpi biŋam ikek ude. Uwā nadākinik tāñpani nin tāño meṅnin pāhap. ²⁷Unita Anutu tāño mantā ṅode yāyak;

Webe āruŋ itan u oretoret tāyi!

Nanak bāyak-bāyak tāño komi nāmo nadātan unita kap tenpāŋ oretoret gera yāyi!

Imata, webe āpitā iwat kirewanitā webe āpi nikek irepmitpāŋ nanak bumta api bāyawek yāk.

Ais 54:1

²⁸^d Eruk notnaye, in uwā Aisak ude, nanak Anutu tāño yāñkehāromtak man terak ahāwani. ²⁹Tāñpākaŋ nanak nādapitā nanak pewā ahāk-ahāk kādet terak ahāŋkuko unitā nanak Munapik terak ahāwani unita komi imik tāñkukonik. Tāñpākaŋ apiño kādet udewanigān bāmopjin-ken itak. ³⁰^e Unita Anutu tāño mantā jide yāyak? U ṅode yāyak; Watā piā webe u nanaki bok yāwat kirewut! Watā piā webe unitāño nanaktā webe wāp biŋam ikek unitāño nanak tāño tuṅum, nanitā peŋ imani u tāga nāmo korewek. ³¹^f Unita notnaye, man unita ṅode nadāwut; Ninā watā piā webe unitāño nanakiye nāmo. Nāmoinik, ninā webe wāpi biŋam ikek unitāño nanakiye.

^z 4:22 Stt 16:15, 21:2 ^a 4:23 Rom 9:7-9 ^b 4:24 Rom 8:15; Gal 5:1 ^c 4:26 Hib 12:22; Rev 3:12; Rev 21:2,10 ^d 4:28 Rom 9:7; Gal 3:29 ^e 4:30 Stt 21:10; Jon 8:35
^f 4:31 Gal 3:29

Baga man gāmori-ken nāmo itne

5 ¹⁸ Eruk apiŋo nin imaka kubā tāŋo komi piā terak nāmo it tākamāŋ. Nāmoinik, Kristotā komi piā u gānaŋ nanik nimagutpāŋ nipmaŋjuk. Unita in kehārom taŋpāŋ itkot. Āma kubātā āneŋi бага man tāŋo komi piāken itta tāmagurekta ket nadāŋ tāpānek-inik tāŋkaŋ itkot. ² Unita nāk Poltā bureni-inik ŋode tāwera nadāwut; In āma gupjin morāk madākta bānepjin ārik tākaŋ u nadāŋ yāmiŋirā gupjin morāk madāneŋo uwā Kristo tāŋo piāni unitā in tāpuri kubā tāga nāmo tāŋkentāŋ tamek. Nāmoinik! ³ Eruk āneŋi kwawak ŋode yākgān tāŋpa; Āma kubātā Anutu iŋamiken siwoŋi irayāŋ nadāŋpāŋ gupi morāk madāweko uwā, eruk kādet kubā nāmo pat imitak, āma u бага man kudup kaŋ iwarān! ⁴ Bureni, Anutu iŋamiken siwoŋi itnayāŋ nadāŋpāŋ бага man iwāt-iwāt kādet iwāt tākaŋ uwā Kristo māde ut imikaŋ ubayāŋ. Ba Anutu tāŋo orakorakitā tāga nāmo api tāŋkentāŋ tamek.

⁵ Tāŋpākaŋ Munapiktā bānepnin tāŋpidām taŋirān Anututā nadākinikninta yāŋpāŋ siwoŋi āmawebe yāŋ yāŋtāreŋ nimekta oretoret terak itsāmāŋkamāŋ. ⁶ ^h Nadākaŋ? Āma Kristo Jesu-kāt kowat kwasikorān tāk tākaŋ uwā gup morāk madāk-madāk ba gup morāk nāmo madāk-madāk unita nadāŋirā imaka jopigān tāk tākaŋ. Imaka bureni uwā ŋode; Nadāk-nadāknin kudup Jesu terakgān penpāŋ notniyeta gāripi kowat nadāŋ imān tāktāk kādet unitāwā imaka bureni-inik tāyak.

⁷ ⁱ Bian in Kristo tāŋo kādet gāripigān iwāt tāŋkuŋonik. Ude tāk tāŋkuŋopāŋ man bureni tāŋo kādet u iwarāntākta netātā taŋiŋ bitnāŋjuk? ⁸ Taŋiŋ bitnāŋkuko u Anutu tāmagurani unitā nāmo tāŋjuk. ⁹ ^j Upāŋkaŋ nadāk-nadāk waki tāpuri-inik ireko unitāwā āma māyap tāŋpān wanēŋ, yis tāpuritā kārāga tāŋpewān taŋi tokŋeweko ude. ¹⁰ ^k Tāŋpākaŋ in ba nāk Ekānita nadākinik tāk tākamāŋ unita inta ŋode nadātat; Nadāk inigān kubā nāmo api iŋitneŋ. Nākŋo nadāk ŋogānpāŋ api iŋitpāŋ iwarān tāneŋ yāŋ nadātat. Tāŋpāŋ netā kubātā nadāk-nadākjin u tāŋpān wakaŋ u nāmo nadātat upāŋkaŋ āma uwā waki kādet pewān ahākaŋ unita kowata gwāki waki api yāpek.

¹¹ ^l Tāŋpākaŋ notnaye, nāka ŋode nadāwut; Tāŋyākŋarani āma bāmoŋjin-ken itkaŋ u nāka ŋode yāk tākaŋ; Pol uwā gup morāk madākta nintā yāk tākamāŋ udegān yāk tāyak yāŋ yāk tākaŋ. Upāŋkaŋ man u bureni nāmo, jopi! U bureni tāŋpāwā Juda āma u imata nāka kokwawak pen tāk tākaŋ? Ba u bureni tāŋpāwā āma uwā nāka bānep tāga nadāŋpāŋ pāya kwakāpta yāŋpāŋ man yāŋahāk tāyat unita nadāwātāk tāŋpāŋ bānepi tāga nāmo tāŋpā wanēŋ. ¹² Eruk, āma nadāk-nadākjin

⁸ 5:1 Jon 8:32,36; Gal 2:4, 5:13; Apos 15:10 ^h 5:6 1Ko 7:19; Gal 6:15 ⁱ 5:7 Gal 1:6

^j 5:9 1Ko 5:6 ^k 5:10 Gal 1:7, 2Ko 11:15 ^l 5:11 1Ko 1:23

tänpäwak täkaŋ unita ŋode yäwa; Ude täk täkaŋ uwä gupi moräk ugän nämo madänej. Nämo, gupi kudup madäj däkŋej tänpä kwäpäŋ komi nadäwut!

¹³ ^m Tänpäkaŋ notnaye inä Anututä бага man täŋo komi piäken nämo itta yänpäŋ tämagutkuk. Ude unita ŋode nadänej; Apiŋo бага man täŋo topmäk-topmäk terak nämo itkamäŋ unita bänep biani täŋo täktäk waki täga täne yäj nämo nadänej. Nämoinek! Ŋode tänej; Gäripi kowata kowata nadänpäŋ watä piä kowata kowata tänej. ¹⁴ ⁿ Unita ŋode nadäkaŋ? Man täpuri ŋonitä бага man kudup uwäk täyak; Gäkŋata nadäk täyan udegän notkapakta nadänpäŋ iron täŋ imen yäk. ¹⁵ Unita jukuman ŋode täwetat; In aŋ ägwäritä-yäj yäj-awätpäŋ iwan kowata kowata täk täkaŋ u pen tänpäŋä ket nadäŋkaŋ; Injin-tägän kowat tänpä wawän tänpäŋ kudup paotneŋta nadäŋkaŋ!

Munapik täŋo nadäk tawaŋgän iwatne

¹⁶ ^o Unita ŋode täwetat; In Kudupi Munapik täŋo nadäk tawaŋ terak pen kuŋatnayäŋ täŋo uwä bänep biani täŋo nadäŋ gärip waki u nämo api iwat tänej. ¹⁷ ^p U imata, bänep biani täŋo gäripkät Munapik täŋo gärip u nin nimagutta närepmirek gärepmirek täk takamän. Yarä uwä iwan ude takamän unita imaka bureni täkta gäripi nadäk täkaŋ u nämo iwatpäŋ täk täkaŋ. ¹⁸ ^q Tänpäkaŋ Munapiktä irit kuŋat-kuŋatjinta watäni irayäŋ täko uwä бага mantä komi piäken täga nämo api tepmaŋpek.

¹⁹⁻²¹ ^r Eruk kudän bänep bianitä pewän ahäk täkaŋ uwä kwawak ŋode; Kubokäret, kudän taräki täktäk, mäjo wära oraŋ yämik-yämik, ämik gäram ba äma tänpäwak kädet, kokwawak tänpäŋ duŋ-wewek täktäk, äma täŋo tuŋum yabäŋgärip, täŋ-pänapäna, wäpi biŋam yäpmäkta närepmirek gärepmirek, äbot duŋ-wepäŋ ini-ini itkaŋ yäŋawät-awät täktäk, ba närepmetak yäŋkaŋ yäj-kokwawak nadäk-nadäk, bipani kap teŋpäŋ ume naŋkaŋ täŋguŋguŋ täktäk kädet. Bänep bianitä kudän u, ba kädet waki ätu udewanigän pewän ahäk täkaŋ. Unita jukuman bian täwetkuro udegän äneŋi ŋode täwetat; Äma kudän udewani täk täkaŋ uwä Anutu täŋo kaŋiwat yewa gänaŋ täga nämo api äroneŋ.

²²⁻²³ ^{s t} Tänpäkaŋ kudän bureni Kudupi Munapiktä pewän ahäk täkaŋ uwä ŋode; Bänep iron täktäk, oretoret tänpäŋ bänep kubägän irit kädet, bäräpi gänaŋ bänep kwini terak irit, orakorak täktäk kädet, kudän tägatäga täktäk kädet, nadäk kubägän peŋpäŋ kuŋat-kuŋat, ämawebe iŋamiken äpani kuŋat-kuŋat ba irit kuŋat-kuŋatkata watäni itpeŋ kuŋat-kuŋat. Kudän udewani täkta бага man kubätä бага nämo peŋkiretak.

^m 5:13 1Pi 2:16 ⁿ 5:14 Mat 5:43; Rom 13:9 ^o 5:16 Rom 8:4; Gal 5:25

^p 5:17 Rom 7:15-23, 1Pi 2:11 ^q 5:18 Rom 6:14, 8:14 ^r 5:19 1Ko 6:9-10 ^s 5:22 Efe 5:9

^t 5:23 1Ti 1:9

24^u Unita nadäkaŋ; Kristo Jesuta biŋam täŋpani ämawebetä bänep biankät unitäŋo täktäki ba nadäŋ gäripi u kudup päya kwakäp terak utpewä kumäŋpäŋ paotkuk. 25^v Bureni, Kudupi Munapiktä irit bureni nimiŋkuko unita Munapik unitäŋo nadäk tawaŋ ugän iwät täkäna! 26^w Unita notnaye, nininta nadäŋitna ärowani-inik nämo täŋpek, ba nadäk waki terak närepmirek gärepmirek täŋpäŋ notniye täŋo bänepi nämo täna wanep.

Täŋkentäk kowata kowata täkta man

6 1^x Notnaye, notjinpak kubätä momi kubä täŋjirän kaŋpäŋä noriye Kudupi Munapik täŋo nadäk ikektä bänep kwini terak imagutpäŋ yäp-siwonŋaŋ imineŋ. Täŋpakaŋ injin imaka täŋyabäk-ken mäneŋo udetä watäni ket itkaŋ. 2^y Täŋkaŋ bäräpi injin kubäkubä täŋo u täŋkentäk-kentäk terak buramineŋ. Ude tänayäŋ täŋo unitäwä Kristo täŋo бага man u api buramineŋ. 3^z Täŋpakaŋ äma kubä wäpi biŋam ikek nämo upäŋ wäpna biŋam nikek yäŋ nadäŋpäŋ gupi yäpmäŋ äroweko uwä inita täŋikŋarani ude täŋpek.

4^z Täŋkaŋ wäpjin biŋam yäpmäŋ akukta äma ätu täŋo täktäki-kät gäkŋaken ukät peŋ kentäŋpäŋ yabäŋpäŋ-nadäŋkaŋ näkä yärepmimat yäŋ nämo nadäwen. Nämo, äma kubäkubätä iniken täktäki waki ba täga u yäpmäŋ daniŋpäŋ kaŋpäŋ nadäk täneŋ. Täga täro yäŋ nadäŋpäŋä eruk inita oretoret täga nadäwek. 5^a Imata, äma kubäkubätä täktäki iniken iniken unitäŋo bäräpi kotaneŋ.

6^b Täŋpakaŋ Anutu täŋo man täwetpäŋ täwoŋäreŋ täŋpanita ironjinta tuŋum pat tamikaŋ uken nanikpäŋ täŋkentäŋ yämineŋ.

7^c Notnaye, siwoŋi ŋode täwera nadäwut; Gäk piäka-ken ketem yeri jidewanipäŋ piweno uwä bureni inidegän ahäwek. U täktäkjin käda udegän ahäwek. Unita ŋode nämo nadäneŋ; Anutu täga api täŋikŋatne. Nämo, ude nadänayäŋ täkaŋ uwä injinken bänepjin täŋikŋarani api täneŋ. 8^u U ŋodeta yäyat; Äma kubätä bänep bianini täŋo nadäŋ gärip u iwarän täwayäŋ täko uwä täktäki waki unitä kudup api täŋpänwaŋ imineŋ. Täŋ, äma Kudupi Munapik täŋo täktäki iwarän täwayäŋ täko uwä Kudupi Munapiktä täŋpewän irit kehäromi u api kaŋ-ahäwek. 9^c Unita täŋkentäk-kentäk piä täkta gaŋani nadänetawä! Gwäk pimiŋpäŋ ude tänayäŋ tämäŋo uyaku ketem bureni puget-puget kadäni-kenä bureni säkgämän api yäpne. 10^c Unita kädet tumäŋ nimiŋjiränä äma kuduptagänta kudän täga täŋ yämik täkäna! Upäŋkaŋ kudän täga u Ekäni täŋo äboriye-ken bureni-inik täk täkäna!

^u 5:24 Rom 6:6; Kol 3:5, 1Pi 2:11 ^v 5:25 Rom 8:4 ^w 5:26 Plp 2:3 ^x 6:1 Mat 18:15; Jem 5:19 ^y 6:2 Rom 15:1 ^z 6:4 1Ko 11:28 ^a 6:5 Rom 14:12 ^b 6:6 1Ko 9:11,14
^c 6:9 1Te 3:13

Jukuman tärek-tärek

¹¹In ketna kwaiñirän kudän goret täyat ño kakan? U näkñaken ketnatä kudän täñ tamitat. ^{12^d}Nadakan? Äma in gupjin moräk madakta peñ täwet takan u Juda noriye injamiken gup kada täño täktakta wäp biñam ikek itta nadanñkan tak takan. Ude tak takan uwä mebäri kubäta nämo, u Kristotä päya kwakap terak kumbuko unita nadäkinik täñpän kuñat takan yän yänpän komi nimineño udetä tak takan. ¹³Upänkan äma gup moräk madäk-madäk kudän tak takan u бага man kudup säkgämän nämo iwat takan. Nämo, u in peñ täwerirä gupjin moräk madäwäpän uterak wäpnin biñam kan yäpna yän nadanñkan tak takan. ^{14^e}Upänkan nähäwä imaka unitäño biñam nämo, Ekäninin Jesu Kristo päya kwakap terak kumbuko unitäño manbiñam u kubätagän nadanñpän oretoret täñpän nadäkinik tak täyat. U imata, unitäño kumäk-kumäkitä täñpewän imaka komen ämawebetä nadanñirä täñkentäki ude tak takan, näk unita nadanñira jopi-inik tak takan. Näk kumbani ude irira kome täño imaka udewanitä täga nämo täñkentän namik takan. ^{15^f}Äma kubä gupi moräk madäwek ba nämo madäwek unitä jideka nämo täñpek. Nämo, imaka tañi uwä Anututä äma u täñpewän kodaki-inik äworeweko unitä bureni täyak. ¹⁶Eruk, Anutu täño bänep pidäm ba butewakitä ämawebe man kädet u iwat takan uterak kan pat yämän. Ämawebe uwä Anutu täño äbot bureni.

^{17^g}Eruk yänptärek man ñode yäwa; ñonita äma kubäta nadän bäräp äneñi kubä nämo namek. Nämoinik, man yänahantän kuñatkut-ken äma keritä nut täñkuño unitäño bärämi gupna-ken itkan unitä näk Jesu Kristo täño piä äma bureni-inik yän yänahatak. ¹⁸Tänpakan notnaye, Ekäninin Jesu Kristo täño orakorakitä in kudup terak tärek-täreki nämo it täyon. Ugän.

^d 6:12 Gal 5:11; Plp 3:18 ^e 6:14 1Ko 1:31, 2:2 ^f 6:15 Gal 5:6, 2Ko 5:17 ^g 6:17 2Ko 4:10